

Šestnáctý pastýřský list olomoucko-brněnského arcibiskupa Simeona

Vážené sestry a bratři a důstojní otcové,

Svůj patnáctý apoštolský list jsem vám psal před rokem v lednu. Radoval jsem se v něm nad ukončením krize v Pravoslavné církvi v českých zemích a na Slovensku a ke zpečetění této obnovené jednoty jsem pozval všechny naše službu konající biskupy, aby v neděli 14. února 2016 spolu se mnou v naší brněnské katedrále sloužili svatou liturgií a k utvrzení jednoty přitom společně přistoupili ke svatému přijímání. To se k radosti mé i radosti celé svaté církve uskutečnilo za velké účasti věřícího lidu. Zúčastnil se i jeden z biskupů ekumenického patriarchátu, patriarchův delegát, a přečetl jeho poselství, četla se i blahopřání dalších bratrských církví a osobně nás pozdravil římskokatolický arcibiskup olomoucký Jan Graubner. Od té doby se už pravidelně v jednotě schází posvátný synod naší církve a chystá se svolání dalšího jejího místního sněmu, který podle litery naší církevní ústavy by se měl sejít v tomto roce. Tento sněm by měl ukončit zbytky neshod a nedorozumění v naší církvi a dát jí prostor svobodně konat dílo spásy, ke kterému je určena. Především to znamená, podle mého názoru, splnit beze zbytku rozhodnutí ekumenického patriarchy, ke kterému jsme se zavázali 14.1.2016 v Cařihradu.

Zdálo by se, že píšu tyto řádky zbytečně, protože to, co říkám, všichni znají a všichni plní. Ale sama krize trvala několik let a velmi negativně ovlivnila osobní vztahy v naší církvi, vzájemnou úctu a respekt. Zvláště někteří biskupové jsou vystaveni stálým útokům. Proto se mi zdá, že naše krize se svému ukončení brání. Jak ji ukončit, aby přestala být a už se nevracela?

Především je nutno pamatovat, že pravoslavná církev je církev apoštolská, a tím i episkopální. Když Ježíš odcházel do nebe, určil k vedení své církve své apoštoly a Ducha svatého, vycházejícího z Boha Otce. Slovem apoštolů a silou Ducha církev rostla. Když se církev rozšířila tak, že přestala být jen oddělenými ostrůvky v moři pohanství, vystřídali ve vedení církve apoštoly biskupové, vybaveni týmiž pravomocemi a spolupůsobením téhož Ducha, pouze bez teritoriální neomezenosti apoštolů. Každý biskup konal své plné apoštolské dílo, ale jen ve své eparchii, omezeném okruhu, aniž by zasahoval za jeho hranice, kde už začíná území eparchie biskupa sousedního. Přesto to byl a je to biskup, eparchiální biskup, kdo byl a je zárukou, že křesťanská enkláva, které stojí v čele, je skutečně církví ve své plnosti, kde se svazuje a rozsvazuje na zemi to, co je zároveň „svazováno a rozsvazováno na nebesích“ (J 20,23). Tento stav trvá dodnes. Kristova církev má své kněze, diákonů, má i pomocné biskupy, ale plnomocnými nositeli Božího slova a darů Ducha svatého, těmi, kdo budují na zemi Kristovo království, kdo shromažďují a pasou na zemi Jeho stádo, jsou eparchiální biskupové. Kněží, diákonů, pomocní biskupové jsou pouze pomocníky jejich díla a jsou eparchiálnímu biskupovi podřízeni. On je světitel a ustanovuje. Jsou svěceni, aby církev stihla vykonat vše, co jí Duch přikazuje vykonat. Při svém svěcení tyto pomocníci skládají slib poslušnosti svému eparchiálnímu biskupovi. Konají v podstatě biskupské úkony (hlásání Božího slova, konání svátostí), ale jen ty a v takovém rozsahu, v jakém jim jejich eparchiální biskup požehná. Kde se tato zásada přestoupí, začíná zmatek a rozkol. A je úkolem každého křesťana ochránit své nitro před tímto přestoupením, bdít nad svými ambicemi a v žádném případě neporušit jednotu, svatost, ekumenický a apoštolský charakter církve. Posvátné kánony na mnoha místech zdůrazňují nezaměnitelnou autoritu eparchiálních biskupů v církvi, které lze sesadit jen dvanáctičlenným tribunálem kanonických biskupů a ne, jak se někteří domnívali, osobním rozhodnutím hlavy autokefální církve nebo dokonce plenem Eparchiální rady biskupovy eparchie.

Církev každoročně prožívá své duchovní jaro, období „velikého“ předvelikonočního postu se zvláštními modlitbami. Není to tak dávno, co jsme prožili letošní velikopostní období, jistě nám zůstala v paměti slova postní modlitby nečastěji opakované: „ducha čistoty, pokory, trpělivosti a lásky uděl mi...“, modlitby, kterou miloval a vtělil do jedné ze svých básní Puškin. Autorovi modlitby i těm, kdo se jí modlí, je zřejmé, že nejde o čistotu dosahovanou vodou a mýdlem, ale o upřímnost, o očištění srdce od záludnosti, ale i od skutků, řečí i myšlének, jež porušují cudnost. Pokora se projevuje jednak skromností našich potřeb a přání, jednak poslušností vůči těm, jež nám Bůh dal za představené. I trpělivost je dvojí: trpělivost vůči utrpení a trpělivost vůči čekání. Obojí podstoupil Pán Ježíš na kříži i před ním. A čtvrtá duchovní ctnost – láska – tu už netřeba dělit. Je to jeden mocný cit, který očišťuje, pokojuje i dodává trpělivosti a hlavně naplňuje radostí.

K této radosti se upíná snažení církve. Nesmí se však zapomenout, že výčitky, zdůraznění starých urážek, mohou oddálit tuto radost. Nesmí se také přehlédnout, že cařihradské usnesení z ledna minulého roku nemělo jen bod 6. o křivdách kněží a sester, ale i bod 4. a 5. o právech biskupů. Bude-li toto pochopeno, snadno padnou přehrady lásce a církev bude opět jediná a apoštolská, a tím i svatá a ekumenická.

Požehnání Hospodinovo na vás.

Váš

+ Simeon

Arcibiskup Olomoucko - brněnský

Ptice 21. 6. 2017